

ligt, og man fra dansk Side ønskede, at ligeledes Værdiforøgelsen for danske Penge skulde blive saa lille som muligt, for at Overgangen til det nye System ikke skulde volde mere end nødvendigt Bryderi. At der her maatte gaas paa Afvejs, og at Forskellen maatte deles, var jo rimeligt, men Forslaget fra svensk Side fandt ikke Billigelse, skjøndt det knyttede sig til, at Systemet skulde beregnes efter, at 1 Skil. var lig 9 Rd. dansk, saaledes altsaa, at dette System havde et virkelig Tilknævningspunkt i et udenlandsk Møntsystem. Dette Forslag fandt ikke Billigelse af Fyngt for, at de Guldspenge, man da fik, vilde blive lidt dyrere end de tydske Penge, og at som Følge deraf disse vilde strømme ind i Landet. Saaledes faldt ogsaa det Forslag, der kom fra svensk Side, og altsaa var det Forslag, der fra den første Dag af havde foreligget væsentlig i samme Form, tilsidt ene tilbage. Det er altsaa det danske Forslag, der blev vedtaget. De andre Landes Repræsentanter hørte sig derfor, men det forekommer mig, at der deri just ikke ligger noget sikkert Hæft for, hvilken Gang denne Sag vil faae i de andre Rigsforsamlinger, idet Kommissionen ganske vist spaar, men det er Forsamlingen, der raar. Der er vist Ingen, der i højere Grad end jeg vilde sætte Pris paa, om vi kunde opnaae et Fællesskab paa dette Omraade indenfor de tre nordiske Lande; men det er indlysende, at naar man ikke har nogen afgjort Tillid til, at et saadant Fællesskab paa det Grundlag, som her foreligger, vil være sikkert og vil blive antaget af de andre Lande, saa stiller Sympathien sig lidt køligere. Ved at antage det System, som her er bragt i Forslag, vilde vi jo nemlig udsætte os for, at, naar man forfattede Konventionen i et af de andre Lande eller i dem begge, man da der vilde sige som saa: „vi vente, indtil vi gaa over til et større internationalt System.“ Vi vilde da blive ubelukkede ogsaa fra Fællesskabet med de to andre Lande og vilde blive tvungne til efter en kortere eller længere Marvæde at gaa over til et andet System. Det Fællesskab, som man ønsker, og som jo er et af de væsentligste Støttestruer for Forslaget, forekommer mig heller ikke at have nogen saa stor Betydning, som der maaske fra nogle Sider kan tillægges det. Jeg maa nemlig minde om, at vi paa dette Omraade — maaske mere paa dette end paa noget andet — allerede have et væsentligt Fællesskab, idet det jo er bekjendt, at danske, svenske og norske Mønter gaa imellem hverandre i Handel og Vandel i alle tre Lande, naar man ikke skal tage det overmaade nøie. Saavel Specien som Daleren og Tremarken, der have deres fulde Sølvræddi, blive modtagne af Alle og Enhver, ja selv den danske Mark, som dog er uunderholdig, gaar og gjælder i Norge for 10 Skilling og er et meget gængse Betalingsmiddel der. Vi have altsaa her allerede et saa stort Fælles-

skab, at det synes nok at maatte kunne tilfredsstille i den Overgangstid, som er nødvendig, inden man kan gaa over til et større System. Nu er det ved de Bemærkninger og Tvivl, jeg har tilladt mig at fremsette, ingenlunde min Mening at udtale mig bestemt til Ugunst lige over for Forslaget. Det vilde jo stille Sagen noget anderledes, at der virkelig paa dette Omraade opnaaedes et Fællesskab — det vilde sandsynligvis forandre ogsaa min Stilling —, men jeg tror, at saa store og saa indgribende Interesser ere knyttede til en Møntreform, at en nøie og meget nøie Undersøgelse og Overveielse er i høj Grad nødvendig. Naar den her fundet en saadan Prøvelse, og vi atter vende tilbage til den, er det jo muligt, at vi ogsaa ville kunne have hørt et Ord fra de andre Landes Rigsforsamlinger med Hensyn til, hvorledes de agte at stille sig til Sagen, og det vilde, for mig i alt Fald, være væsentlig veiledende.

Wille. Det af det sidste ærede Medlem udtalte Ønske om, at denne Sag maa finde en omhyggelig og grundig Prøvelse, ønsker jeg af ganske Hjerte at underkrive. Jeg tror endog, at det maa siges, at denne Prøvelse allerede i en ualmindelig Grad har kunnet finde Sted, idet dette Forslag paa ingen Maade kan siges at være faldet ned til os fra Himlen, men Enhver, som har haat nogen Dybt eller Tilbøjelighed til at undersøge de Forhold, som her komme i Betragtning, har allerede i lang Tid haat god Dyrkning til at gjøre det og har haat et ikke ganske ringe Materiale flettet til sin Raadighed gennem de forskjellige Betænkninger og de til disse Betænkninger knyttede Betragtninger, som have set Offentlighedens Lys. Det er altsaa ikke for paa nogen Maade at udtale mig indvundet om en grundig Prøvelse, at jeg optræder som Modstander af den ærede foregaaende Tale, men fordi der paa dette Stadium, hvor Prøvelse i Udvalg eller paa anden Maade først forestaar, nærmest maa være Tale om en vis Stemning i den Maade, hvorpaa man modtager dette Forslag, og det er i denne Stemning, at jeg bærer en afgjort Modsetning til det ærede Medlem. Jeg tilstaar, at jeg havde ventet, at der netop fra hans Side var kommet en varm Udtalelse af Raaskjønnelse, og det for to Omstændigheders Skyld. Den første er den, at der her er Tale om et Skridt, som tilfugter en Tilnærmelse og en Sammenslutning mellem de tre nordiske Riger paa et Omraade, hvor ingenjomhelst politisk Betænkning kan træde i Veien for den, paa et Omraade, hvor Alles Interesser synes at maatte mødes, og hvor det vilde være til gjenfaldig Fordel for Nationerne at nærme sig hinanden, uden at nogenjomhelst Udenforstaaende deraf kan øse Mistænksomhed eller ond Villie. Den anden Omstændighed, som synes mig at have et billigt Krav paa Anerkjendelse, netop fra den Retning, som det ærede Medlem